

SUOMEN KLIINISEN FYSIOLOGIAN YHDISTYS r.y.

JÄSENKIRJE: Kesäkuu 2020

Sisällys:

- Puheenjohtajan palsta
- Uusi hallitus esittäytyy
- Koulutuksista
- Syyskoulutus 2020
- Lukuvinkkejä
- Karlman Wasserman 1927-2020

- Liitteenä: KFI erikoistuvien kysely

Hallituksen kokouksen esityslistalle toimitettavat asiat ja matka-apurahahakemukset pyydetään lähettämään yhdistyksen sihteerille sähköpostitse osoitteeseen: tuomo.tompuri@kuh.fi. Apurahahakemukset käsitellään hallituksen kokouksissa (joita on n. kerran kuukaudessa heinäkuuta lukuunottamatta). Matka-apurahan saaja lupautuu kirjoittamaan SKLFY:n jäsenkirjeeseen matkakertomuksen. Yhdistyksen postin voi lähettää sihteerille osoitteeseen: Tuomo Tompuri, Kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen yksikkö, Kuopion yliopistollinen sairaala PL 100, 70029 KYS.

Yhteydenpito jäsenistöön tapahtuu sähköpostitse. Päivitä tiedot tarvittaessa sihteerille. Uusia jäseniä varten löytyy yhdistyksen www-sivuilta jäsenhakemuslomake. Jäsenhakemukset käsitellään yhdistyksen kokouksissa.

Yhdistyksen www-sivujen osoite on: www.klf.yhdistysavain.fi.

Käyttäjätunnus on: fysiologia@klf.fi ja salasana: kliininen.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Kesätervehdys kaikille yhdistyksen jäsenille

Kevät 2020 on ollut poikkeuksellista aikaa, mutta myös muutosten aikaa. Voisi sanoa, että elämä jatkuu. Itse odotan tältä kesältä koppeja pesäpallokentällä ja uskallusta maistaa mangopehmiä Turun Kupittaaan jäätelökioskilta.

Yhdistyksen sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin keväällä Turussa, tällä kertaa etänä Skypen välityksellä. Lähikokousta emme rajoitusten vuoksi päässeet pitämään, mutta toisaalta etäkokous mahdollisti osallistumisen työpäivän yhteydessä. Jatkossa voisimme ainakin harkita ”hybridimallista” vuosikokouksen pitämistä? Vuosikokouksessa allekirjoittanut valittiin yhdistyksen puheenjohtajaksi seuraavaan vuosikokoukseen saakka. Lisäksi hallituksen muut jäsenet valittiin, ja aiemmasta hallituksesta Tuomo Tompuri ja Jani Pirinen valittiin jatkamaan hallitustyötä. Uutta intoa ja osaamista saatiin myös mukaan, kun Atte Haaralan ja Petri Haapalahden jäädessä pois hallituksesta, tilalle valittiin Sanni Alanko Tampereelta ja Johanna Rätty Turusta. Uuden hallituksen esittely löytyy jäsenkirjeen sivuilta. Haluan tässä samalla kiittää lämpimästi Attea ja Petriä osaavista ja varmoista otteista hallitustyöskentelyssä.

Kevään mieluisa ja erikoisalamme kannalta merkittävä asia oli erikoisalamme historiikin valmistuminen. Lämmin ja nöyrä kiitos toimituskunnalle ja kirjoittajille suuresta työstä. Kirjan ilmestyminen ajoittui Covid-19- rajoitusten aikaan ja emme päässeet pitämään varsinaista julkistamistilaisuutta. Tämä ei kuitenkaan vähennä itse kirjan tärkeyttä ja roolia alamme tarinassa. Teoksen merkittävyttä lisää mielestäni myös se, että alamme varsinaiset pioneerit lähtivät aktiivisella otteella viemään projektia eteenpäin antaen siihen huomattavan määrän aikaansa. Teos on tyylikäs ja välittää ainutlaatuista ja ennen kaikkea ensi käden tietoa alustamme myös tuleville erikoisalamme työntekijöille.

On ollut hienoa huomata, miten eri koulutusalat ovat tarjonneet meille mahdollisuuden osallistua koulutuspäiviinsä. Minulle se viestittää sitä, että olemme erikoisalana hyviä kumppaneita monille eri tahoille. Toivon ja uskon, että pääsemme myös järjestämään omat koulutuspäivämme syksyllä Kuopiossa. Suunnitelmissa mukana kulkee koulutuspäivien järjestäminen tarvittaessa etänä. Kesän jälkeen olemme viisaampia monessa mielessä.

Kaikille meille hyvää kesää mielipuuha harrastellen ja akkuja lataillen.

Petri Kallio

Yhdistyksen puheenjohtaja

UUSI HALLITUS ESITTÄYTYY

Petri Kallio, puheenjohtaja

Terve!

Nimeni on Petri Kallio. Olen valmistunut kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen erikoislääkäriksi Turusta vuonna 2015. Tällä hetkellä työskentelen TYKS:n kliinisellä fysiologialla erikoislääkärin sivuvirassa ja loput työstäni teen Paavo Nurmi keskuksessa, jossa olen erikoistumassa

liikuntalääketieteeseen. Valmistuminen sieltä pitäisi ajoittua ensi syksyyn. Väitöskirjan loppuun saattaminen on myös ajankohtainen.

Siviilissä elän perhe-elämää. Harrastuksiini kuuluu urheiluseuroissa toiminen ja kunnon ylläpitäminen lenkkeilemällä, palloilemalla ja kuntosalilla. Uusimpana kokeiluna TYKS – pesis.

Yhdistyksessä toimin tällä hetkellä puheenjohtajana ja nyt meneillään on viides vuosi hallituksessa. Tulevalle kaudelle tavoitteena on selviytyä Covid-19 -epidemian vaikutuksista, järjestää antoisat syyskoulutuspäivät ja kehittää yhteistyötä eri erikoisalojen kanssa. Tärkeää olisi myös pitää huolta alastamme myös keskussairaالاتasolla.

Jani Pirinen, varapuheenjohtaja

Olen Jani Pirinen, kliiniseen fysiologiaan ja isotooppilääketieteeseen erikoistuva lääkäri HUS:n alueella. Olen erikoistumisen loppuvaiheessa, arvioitu valmistumisvuosi 2020. Väittelin vuonna 2018 kirjalla ”The electrocardiogram in young adult ischemic stroke”, jonka vuoksi EKG ja sydämen yhteys aivoinfarktiin lienevät vahvimpia osaamisalueitani meidän erikoisalalla. Teen edelleen tutkimusta kliinisen työn ohessa. Tutkimustyön kohteena on edelleen aivohalvauksen sydänaspektit, diagnostiikkamenetelmien suhteen tutkimukseni keskittyy nykyään sydän-ultraääneen ja sydämen magneettikuvaukseen. Vapaa-ajalla viihdyn saaristossa.

Sanni Alanko, varainhoitaja

Olen kliiniseen fysiologiaan ja isotooppilääketieteeseen erikoistuva lääkäri Tampereelta. Lääketieteen lisensiaatiksi valmistuin vuonna 2015 ja muutaman terveyskeskuksessa vietetyn vuoden jälkeen päädyin TAYSiin erikoistumaan. Tutkimustyötä harrastan töiden ohessa keskittyen sydänsarkoidoosin PET-kuvantamiseen. Vapaa-aikani täyttää urheilu, vanhan puutalon remontointi sekä 2-vuotiaan pojan perässä juokseminen. Aiempaa yhdistystoimintakokemusta itseltäni ei löydy, mutta innolla olen oppimassa uutta ja toivon tutustuvani laajemmin alan ihmisiin.

Tuomo Tompuri, sihteeri

Aloitin 5/2020 toisen kauden SKLFY:n hallituksessa ja sihteerinä. Olen työskennellyt KYS-KFI:llä vuodesta 2010. KFI-erikoislääkärin tehtävien ohessa elämä on viime vuosina pyörinyt mm. taloa rakentaessa eli vuodesta 2017 alkaen. Ns. vapaa-aika rajoittuu yrityksiin pysyä lasten perässä. Jos vapaa-aikaa olisi oikeasti, niin liikkuisin (ei vain yöjuoksuja ja -hiihtoja), lukisin (muuta kuin tieteellistä eli kuormitusfysiologiaan painottuvaa kirjallisuutta), saunoisin (kaikessa rauhassa) ja nukkuisin (myös taivasalla) enemmän: mielellään metsässä ja vielä parempi, jos nämä tapahtuisivat kaukana napapiirin pohjoispuolella niin talvella, keväällä, kesällä kuin syksyllä. Tällä hetkellä pohdin sitä, milloin hillat kypsyvät ja haaveilen lenkistä Näkkälästä Pöyrisjärven alueelle ja sitten joko takaisin tai Kalmankaltioon.

Hei!

Olen Johanna Rätty, erikoistuva lääkäri Turusta ja Yhdistyksemme hallituksen varsin tuore jäsen.

Kysyttäessä erikoistumisalaani esittelen itseni ylpeänä kliinisen fysiologian ja isotooppilääketieteen erikoistuvaksi, sillä koen että ala on haastava ja kiehtova ja ihmisen elimistön toiminnan ymmärryksen ytimessä.

Saan virtani perheestäni, johon kuuluvat lisäksi kolme ihanaa herrasmiestä. Perheeni lisäksi akkujani lataan liikkuen ja viettäen aikaa luonnossa. Polkupyörä on minulle jalkojeni jatke ja lähes kaikki siirtymäni kuljen pyöräillen. Pyöräillessäni perheeni kulkee tarvittaessa mukana erilaisissa istuimissa, kärryissä ja muissa tilapäisissä säilytysratkaisuissa. Viikonloput ja lomani vietän perheeni kanssa pääasiassa veneillen ja mökkeillen Turun saaristossa sekä Ahvenanmaalla.

Mielestäni erikoisalallemme on tärkeää alamme uuden tiedon seuraaminen ja näytön ollessa vahvaa, sen omaksuminen toimintaamme. Tärkeää on myös tutkimustemme ja tutkimustapojemme jatkuva tarkastelu ja kehitystyö. Hallituksen jäsenenä toivon pääseväni mukaan kehittämään alaamme maammekin laajuisesti ja haastelemaan uusia tuulia maailmalta sekä oppimaan jo muualla kokeilluista tai hyväksi todetuista. Kliinisten alojen ja diagnostisten alojen vuoropuhelun kehittämisen koen myös tärkeäksi, jotta oikeat tutkimukset löytäisivät oikeat potilaat ja jotta lausuntomme palvelisivat kliinistä päätöksentekoa.

Hyvää kesää kaikille! Melanooma on onnellisten ihmisten tauti, no ei vaan. Ulkoilkaa paljon, mutta muistakaa aurinkorasva.

-Johanna -

Koulutuksista

SKLFY:n syyskoulutus 5-6.11.2020: Kuopio, Rauhalahden kylpylähotelli

Yhdistyksen hallitus on kesäkuun alun kokouksessaan päättänyt jatkaa syyskoulutuksen valmisteluja.

Kts. myös tämän jäsenkirjeen erillinen informaatio koulutuksen ohjelmasta, yms.

Plan-A on järjestää koulutus kuten tavallisesti.

Plan-B1 on järjestää se mahdollisten uusien rajoitustoimien sallimissa rajoissa, eli osalle virtuaalisena ja osan saapuessa paikan päälle.

Plan-B2 on järjestää se kokonaan virtuaalisesti.

CPX practicum 2020: <http://cpxinternational.com/>

Kopio CPX:n email-viestistä 8.6.2020:

At a Special Board Meeting it was unanimously agreed to cancel the 2020 Practicum scheduled for November 2020. The reasons were related to Covid-19 virus issues. The Board is now looking into the possibility of holding a Virtual Practicum and you will be kept in touch with any developments.

My best regards
Paul Older

SYYSKOULUTUS 5-6.11.2020, KUOPIO

Aika ja paikka: Kuopio 5-6.11.2020, Rauhalahden kylpylä

Alustava ohjelma (SKLFY pidättää oikeudet muutoksiin ja tapahtuman peruuttamiseen):

TORSTAI 5.11.2020

08.30-09.15 Ilmoittautuminen ja aamukahvi

09.15-09.30 Päivien avaus, SKLFY:n pj. Petri Kallio

0930-1000 KLF-Historiikki on julkaistu

Luento-osuus I (1000-1150): Ergospirometria – Metodien ja kuormitusfysiologian perusteista kliinisdiagnostisiin sovelluksiin

10.00-10.30 Fysiologiset mekanistiset selitteet sille miksi ihminen uupuu/jaksaa fyysisessä kuormituksessa ja kuinka sairaus voidaan erottaa terveestä?

10.30-11.00 Kliininen diagnostinen kuormitusvasteen arvio hengityskaasuja hyödyntäen: Iskeeminen sydänsairaus vs. sydämen vajaatoiminta?

11.00-11.30 [Fysiologian puheenvuoro: Ergospirometriikan teknis-metodologiset sudenkuopat?] *Ei vahvistettu.*

11.30-12.00 [Fysiologiset terveyttä edistävät adaptaatiomekanismit – miksi fyysinen aktiivisuus on terveellistä ja voidaanko sen vaikutuksia havaita testaamalla?] *Ei vahvistettu.*

12.00-13.30 Lounas ja näyttely

Luento-osuus II (1330-1445): Kliinistä työtä palvelevaa diagnostiikkaa

13.30-14.00 Iskeemisen sydänsairauden diagnostiikasta (Väitöskirjaopiskelija)

14.00-14.15 Keskustelua

14.15-14.45 Mitä sydänfysioterapeutti toivoo kuormituskoearviolta: diagnoosista hoitoon ja edelleen kuntoutukseen. *Ei vahvistettu.*

Luento-osuus III (1330-1445): Taustaa potilastutkimusten laadun perusteille

13.30-13.55 Chigaco-luokitus manometriassa. *Ei vahvistettu.*

13.55-14.20 Haiprojen ja tarkistuslistojen merkitys potilasturvallisuuden kannalta. *Ei vahvistettu.*

14.20-14.45 Vertaisarviointi ja sen merkitys tutkimuksen laadun kannalta. *Ei vahvistettu.*

14.45-15.15 Kahvi ja näyttely

15.15-16.15 State of the art -luento

18.30- Illallinen (Rauhalahden kylpylä, Jätkänkämpä)

PERJANTAI 6.11.2020

08.30-09.00 Näyttely

Luento-osuus IV (0900-1115): Kun sydän reistaa ilman iskemiaa

09.00-09.30 Sydänsarkoidoosipotilaan case – diagnostinen polku.

09.30-10.00 Kun tykyttää: MRI:n merkitys sydänfunktion arvioinnissa. *Ei vahvistettu.*

10.00-10.30 Kun ottaa henkeen: diffuusiokapasiteetin fysiologis-mekanismisesta taustasta ja sen merkitys sydänpotilaan rasituksensiedon kannalta? *Ei vahvistettu.*

10.30-11.00 Kun pumpun teho ei riitä: sydämen vajaatoimintapotilaan riskien tunnistaminen, eli huomioita eri metodien käyttökelpoisuudesta kardiologiaan erikoistuvan lääkärin ja tutkijan näkökulmasta? (Väitöskirjaopiskelija)

11.00-11.15 Keskustelua

11.15-12.15 Lounas ja näyttely

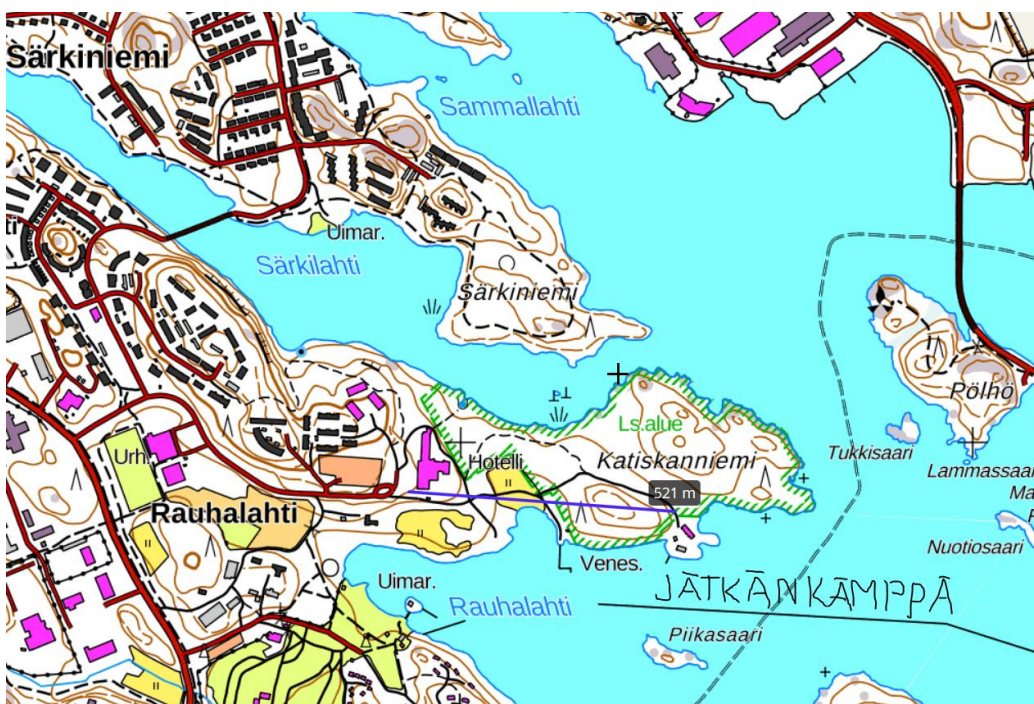
12.15-13.15 Rapid fire esitykset (á n. 10min: esikarsinta, eli samalla idealla kuin vuonna 2019)

13.15-14.00 Wendelin –stipendin jako ja palkintoluento

SKLFY:n syyskoulutuksen virallinen kutsu, hinta ja ohjelma ilmoitetaan seuraavassa Jäsenkirjeessä (joka julkaistaan elo-syyskuussa 2020). Samassa yhteydessä ilmoitetaan hakukuulutus Wendelin -stipendin 2020 osalta. Syyskoulutuksen osallistumismaksu ei sisällä majoittumista.

SKLFY pidättää oikeuden kaikenlaisiin muutoksiin syyskoulutuksen osalta. Mm. KYS:llä on voimassa ainakin elokuun loppuun kiello osallistua koulutuksiin.

Koronavirus-tilanne huomioiden mahdolliset uudet Suomen hallituksen tai sairaanhoitopiirien työntekoa koskevat rajoitustoimet voivat aiheuttaa nopeitakin muutoksia mm. kokoontumisoikeuteen. Jos tavallinen fyysinen kokoontuminen ei ole mahdollista, niin pyrimme järjestämään syyskoulutuksen joko kokonaisuudessaan tai osin virtuaalisena.

Majoittuminen:

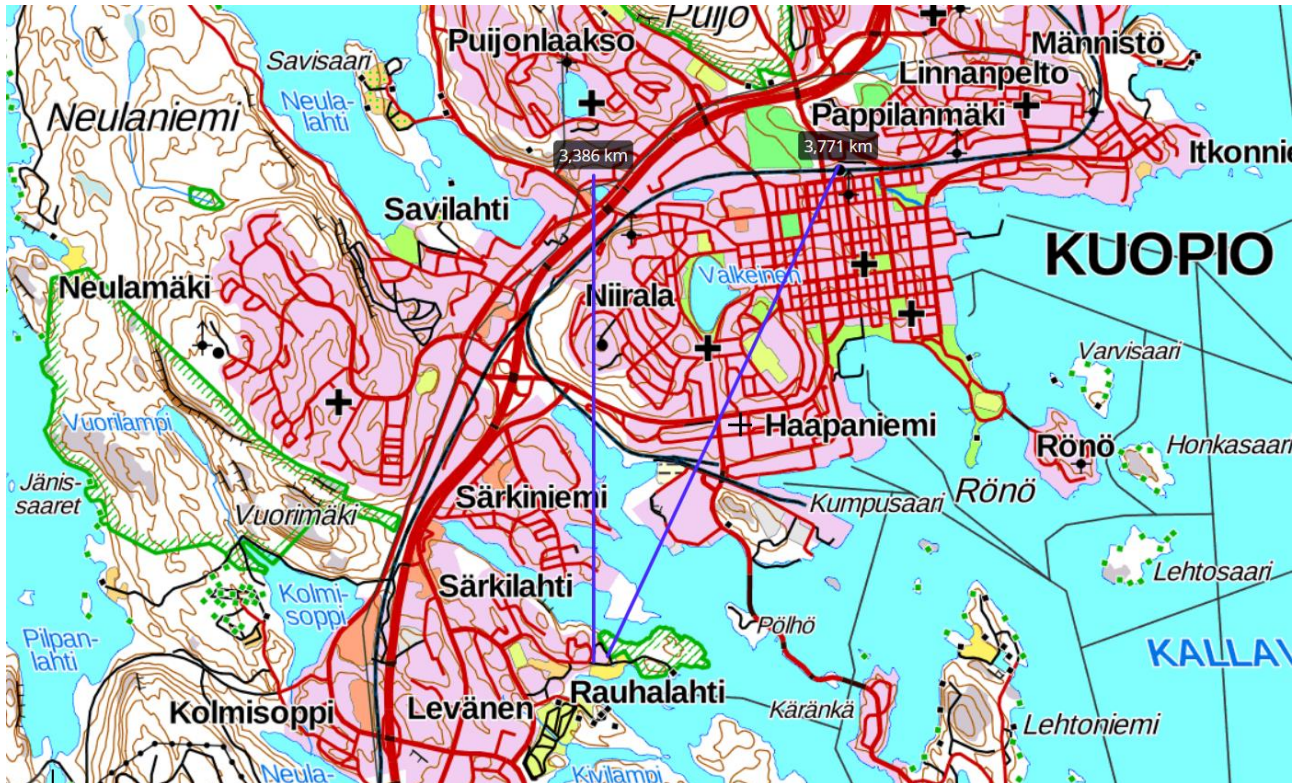
Majoituksesta olemme tehneet kiintiön merkillä SKLFY ja jokainen osallistuja varaa itse huoneensa suoraan Rauhalahdesta viitaten tähän kiintiöön.

Varaukset 9.10.2020 mennessä joko sähköpostilla myynti@rauhalahti.fi tai p. 030 608 30 (arkisin klo 8-17).

Majoitushinnat:

- 1 hengen huone 101 e/vrk
- 2 hengen huone 126 e/vrk (63 e/hlö)

sisältäen aamiaisen ja kylpylän sekä kuntosalin vapaan käytön.

Lukuvinkkejä

- Kliinisen fysiologian synty ja kehitys Suomessa – kappale diagnostisen lääketieteen historiaa.
 - o Toim. Jaakko Hartiala, Anssi Sovijärvi, Tomi Laitinen, Pekka Malmberg & Väinö Turjanmaa. © Suomen Kliinisen fysiologian yhdistys. Taitto: Turun Etusivu Oy. Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2020.
 - o Historiikki on jaettu yhdistyksen jäsenille.

- Kts. ohessa liitteenä oleva Saara Sillanmäen koostama raportti:
 - o Erikoistuvien kysely 2020, yhteenveto

- Wémeau-Stervinou et al. 2012. Lung capillary blood volume and membrane diffusion in idiopathic interstitial pneumonia. *Respiratory Medicine*. 106;4:564-70.
 - o <https://doi.org/10.1016/j.rmed.2011.12.011>

Karlman Wasserman 1927-2020

Wassermanin käsikirja ja lukuisat julkaisut ovat tuttuja kaikille kuormitusfysiologian saralla toimineille. CPX-internationalin sivuille ilmestyi suruviesti perjantaina 26.6 (copy paste: <http://cpxinternational.com/>):

=====

IT IS WITH GREAT SADNESS THAT I HAVE TO REPORT THE DEATH OF PROFESSOR KARLMAN WASSERMAN. HE DIED SURROUNDED BY HIS FAMILY AT HIS HOME.

HE WAS TO ME A GREAT MENTOR AND TOUCHED MANY, MANY LIVES. HE HAD NOT BEEN WELL FOR MANY YEARS BUT HIS PASSING REPRESENTS A GREAT LOSS NOT LEAST TO THE SCIENCE OF CARDIOPULMONARY EXERCISE TESTING. HE WAS THE GUIDING LIGHT TO THE SOCIETY DEDICATED TO THAT SCIENCE.

I SEND MY SINCERE CONDOLENCES AND THOSE OF OUR SOCIETY TO GAIL AND HIS FAMILY.

Paul Older Executive Director, CPX International Inc

=====

Suosittelen lukemaan mm. seuraavat artikkelit (ja myös hänen muut julkaisut):

- How it really happened: Exercise Gas Exchange, Breath-By-Breath. Karlman Wasserman. Am J Respir Crit Care Med. 2002 Feb 1;165(3):325-6. doi: **10.1164/ajrccm.165.3.2110079**.
 - o <https://www.atsjournals.org/doi/pdf/10.1164/ajrccm.165.3.2110079>
- Giants in Chest Medicine: Karlman Wasserman, MD, PhD, FCCP. Chest 2017 Jun;151(6):1209-1212. doi: **10.1016/j.chest.2016.11.056**.
 - o <https://reader.elsevier.com/reader/sd/pii/S0012369216626004?token=10778D79CC527BBFAC86C0F7A749BFCDA1E753B214F1F9D8F0664E80C0AAF4EFFFBC0DF3EB0AB654514ADD301D73ADC6>

Hyvää kesän jatkoa,